

1974 i sag 155/73, Sacchi, Saml. 1974, s. 409).

Af denne dom følger tilsvarende, at afgifter på busrejser kun kan anses for at være toldlignende afgifter, hvis det af traktaten fremgår, at tjenesteydelser på transportområdet skal behandles som varer. Dette er ikke tilfældet, idet traktaten i art. 61 udtrykkeligt tager stilling til, efter hvilke regler tjenesteydelser på transportområdet skal behandles, jfr. nedenfor afsnit IV. Det kan derfor konkluderes, at afgiften ikke i sig selv er i strid med art. 9 og 12.

4. Det kan imidlertid gøres gældende, at afgiften bør anses for at være en toldlignende afgift, i det omfang virksomhederne overvælter den på billetprisen. Ifølge bemærkningerne til lovforslaget befordrede en væsentlig del af de busser, der kørte til udlandet i 1980, alene indkøbsrejsende på éndagsture, og betalingen for sådanne ture er ofte meget lav. Man kan hævde, at en afgift på billetprisen vil mindske indkøbsrejsendes fordel ved at købe ind i udlandet og således virke som en toldlignende afgift på de indkøbte varer.

Efter justitsministeriets opfattelse er et sådant synspunkt ikke holdbart.

EF-domstolen har i sin omfattende retspraksis om art. 9 til stadighed fastholdt en definition af begrebet »toldlignende afgift«, der lægger vægt på foranstaltningens betydning for de frie varebevægelser. Den har således udtalt, at forbudet i art. 9 omfatter »enhver afgift, som opkræves ved eller på grund af indførsel, og som, da den specielt rammer et indført produkt og ikke det tilsvarende indenlandske, ved at ændre dets kostpris har den samme restriktive virkning på de frie varebevægelser som told« (se sag 105/76, dom af 25. maj 1977, Saml. 1977, s. 1029, præmis 8).

Afgiften på busrejser opkræves imidlertid ikke »ved eller på grund af indførsel« af varer. Hvis afgiften skulle være toldlignende, måtte dens størrelse stå i forhold til arten, mængden eller værdien af indførte varer. Dette er imidlertid ikke tilfældet, for afgiften skal betales af transportvirksomheden med et fast beløb pr. passager, uanset om passagerne ønsker at gøre indkøb i udlandet eller ej.

En sådan form for afgift er ikke enestående, men kan sammenlignes med det gebyr,

som i henhold til § 10 i justitsministeriets bekendtgørelse nr. 114 af 30. marts 1963, som ændret senest ved bekendtgørelse nr. 194 af 23. maj 1980, opkræves ved udstedelse af pas. Gebyret for pas, der udstedes til personer, der er fyldt 18 år, men ikke fyldt 67 år, er nu 155 kr. Da besiddelse af pas er nødvendigt ved rejse til bl. a. Tyskland, ville pasgebyret med samme ret som afgiften på busrejser kunne siges at fordyre de varer, den pågældende kunne tænke sig at købe i Tyskland. Det har imidlertid aldrig været betvivlet, at medlemsstaterne gyldigt i forhold til EØF-traktaten kan opkræve gebyrer ved udstedelse af pas.

Under hensyn hertil finder justitsministeriet ikke, at den foreslåede afgift kan være i strid med art. 9 og 12.

III. Forslagets forhold til traktatens art. 48-66

1. En afgift på transport af personer, der kan fordyre billetprisen, kan hævdes at vanskeliggøre disse personers frie bevægelighed. Efter traktatens art. 48 skal arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet gennemføres senest ved overgangsperiodens udløb. Tilsvarende skal de restriktioner, som hindrer statsborgere i en medlemsstat i frit at etablere sig på en anden medlemsstats område, eller som hindrer den fri udveksling af tjenesteydelser, afskaffes i løbet af overgangsperioden, jfr. art. 52 og 59.

Efter forslaget § 5, stk. 2, skal der ikke svares afgift ved buskørsel, hvor passagererne bliver befordret til udlandet for at udføre erhvervsarbejde, og efter § 5, stk. 1, skal der heller ikke svares afgift ved transport af f. eks. et hold tyske arbejdstagere, der har været beskæftiget her i landet, tilbage til Tyskland.

Uanset at art. 48-66 ikke udtrykkeligt forbyder, at en grænseoverskridende transport af vandrende arbejdstagere m. v. pålægges afgift, kan justitsministeriet tilslutte sig, at § 5 for en sikkerheds skyld er medtaget af hensyn til traktatens bestemmelser om arbejdskraftens frie bevægelighed m. v.

Under hensyn til, at forslaget imidlertid indeholder § 5, vil afgiften ikke være i strid med disse bestemmelser. Det bemærkes i denne forbindelse, at traktaten ikke forbyder